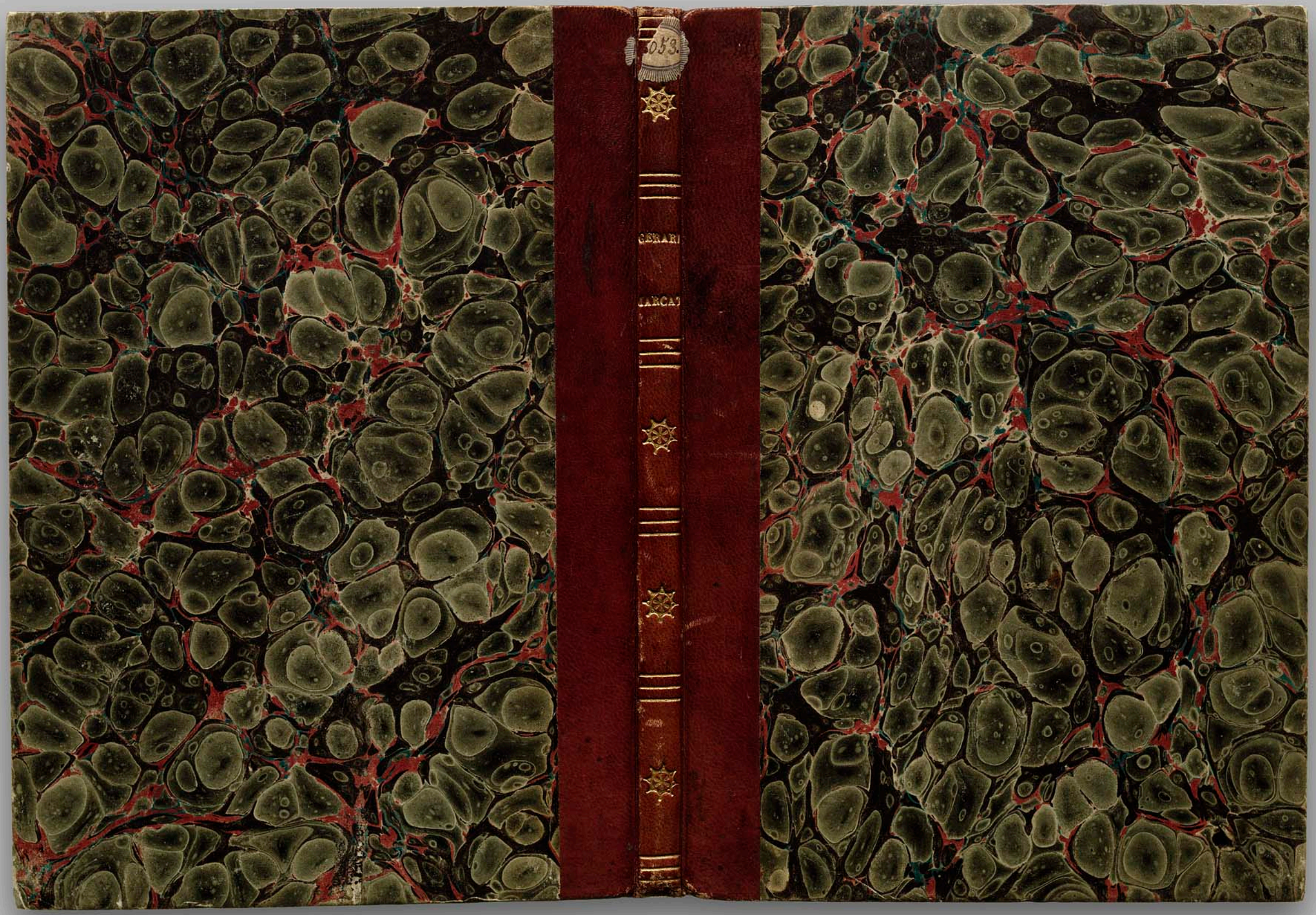

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Serr.

AA, 5

cf. MERCATOR / a monograph
on the lettering of maps, etc /
in the 16th century Netherlands /
with a facsimile and translation of /
his treatise on the italic hand /
and a translation of Ghini's /
VITA MERCATORIS /
By A.S Osley
Faber and Faber / London. 1969
Gives a facsimile of this particular copy
(and a translation of it in the margins.
cf. p. 55.
According to Osley this is the only
known complete copy. 3 other copies
are listed — 2 in the Bibliothèque Nationale,
Paris. 1 in the Bayerisch Staatsbibliothek
Munich - (1 copy, previously held by the
Börsenverein, Leipsic, was destroyed during
World War II.)

Lessing J. Rosenwald
12/17/71

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

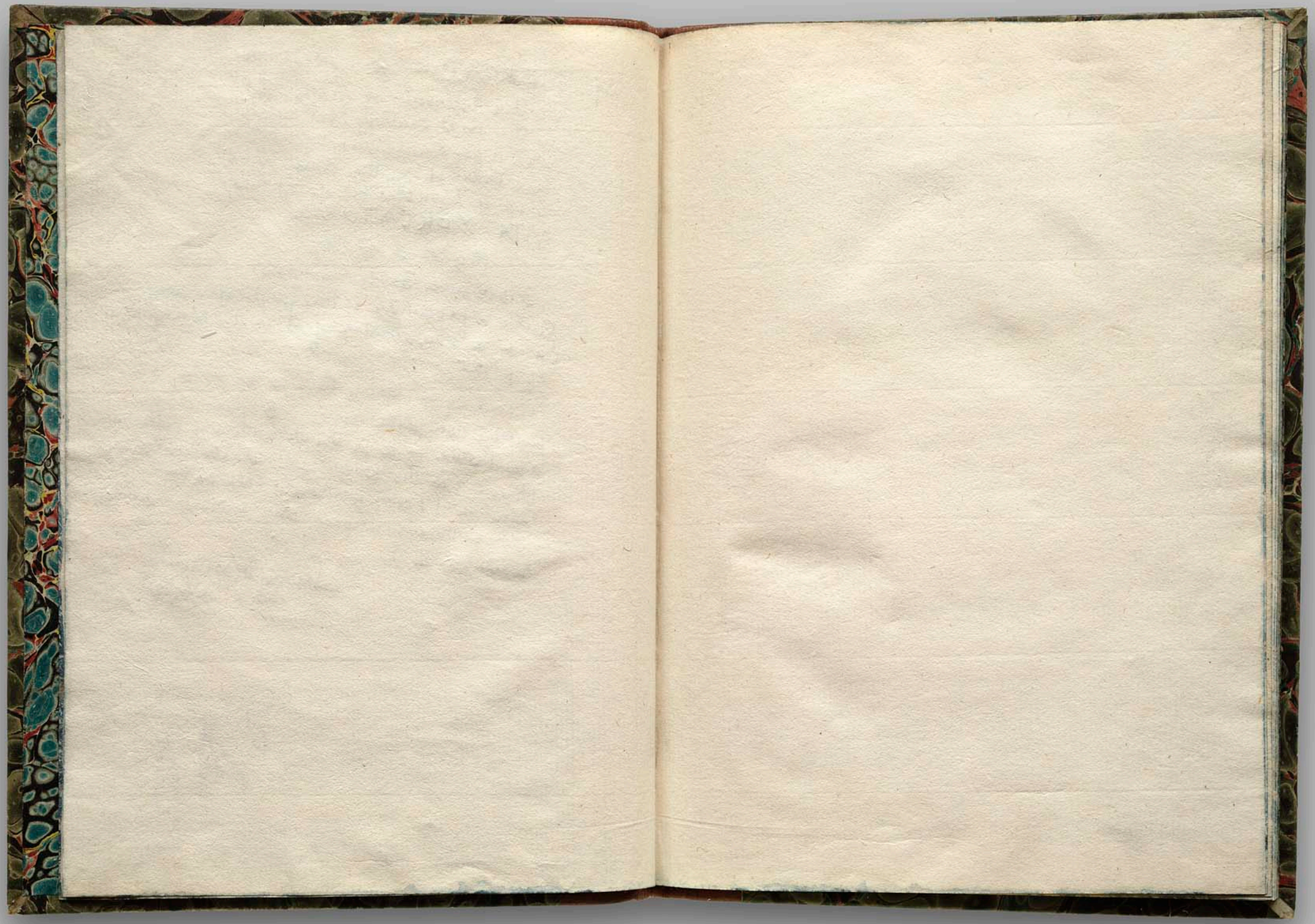

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

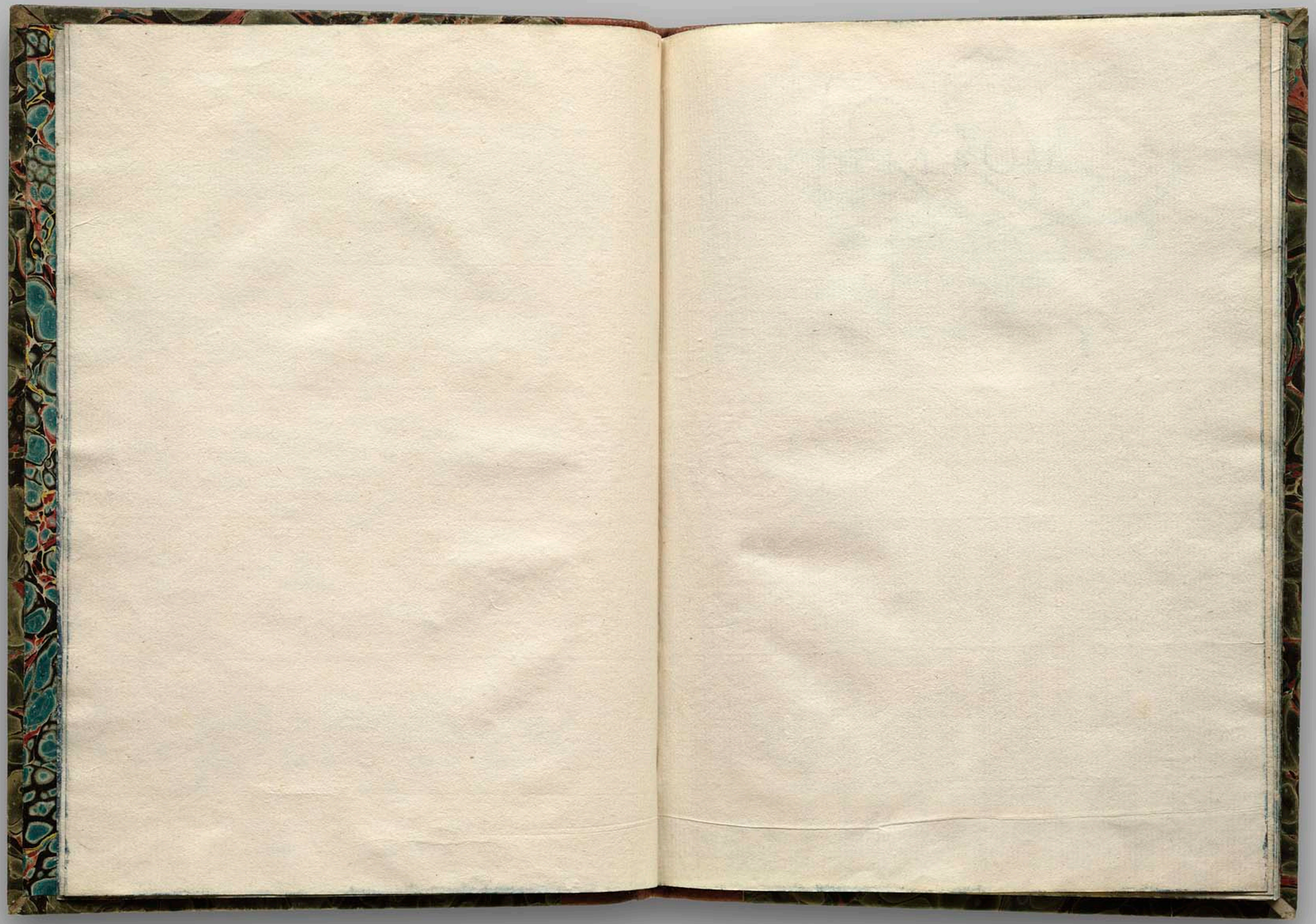

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

LITERARVM latinarum, quas Italicas, cursoriasque vocat, scribendarum ratio.

Louanij ex officina Rutgeri Rescij
Men. Mart. . 1 5 4 0 .

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Erratum D iii.
Pro, Nunc tandem regulas aliquot generales accipe. lege, Nūc tandem uniuſcuiuſq; literæ cōpoſitionem accipe.

¶ GERARDVS MERCATOR RVpelmundanus Candido lectori.

S. D.

SCIO non defuturos ſycophantas Candide lector, qui rei facilioris, neq; porro (ut ipſi uolunt) neceſſariæ leges præſcribere uitio dent, quaſi de lana caprina ratiocinemur, cum Latinas ſcribendi literas artem præcipimus uel ornatu ſolo commendatiſſimam. Sed expendant hi primum q̄ inhoneſtum ſit, ſi Rex purpura exutus, emēdicato habitu, eoq; Regia maieſtate indigno prodeat, rurſumq; mendicus purpura. Non enim aliud facit Latinus ſermo, cum neglecto proprio charactere, uel Græcas, uel Germanicas ſe literas induit. Genuinos enim habet typos elegātes, ſcriptu faciles, & præ cæteris maxime legibiles, quos uel hoc nomine alienis commutari peccatum ſit. Deinde cogitent hoc, nullum artificium tam facile eſſe, quod ut bene fiat, non aliquanto ſtudio prius indigeat, quod ne ab utilioribus ſtudijs diſcentem remoretur diutius, pietatis erit, in breues aliquot præceptiunculas contrahere. Quapropter & nos hic tibi Lector in Latinis literis idem facimus, qua in re ſi quid a noſtro dogmate recedere aliquando lubeat, per me quidem licet, ſi modo ſic maiorem elegantiam, legibilitatemq; demonſtrare poſſis, nam hæc duo excellens quæq; ſcriptura in primis exigit.

VALE. Louanij Nonis Martijs.

1540.

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Primus caput.

Arma scriptoria quibus opus erit sunt circinus, regula & calamus. Circino æquales oim versuum distantias punctim notabis, quo facto eundem pro quantitate scribendi characteris contrahe, regulaq; binis semper correspondentibus punctis admota lineas occultè signabis duas, quibus oia corpora adaptanda veniut. Sed hęc duo productioribus paulatim reijcienda sunt, vt cogendę manui tatum permissa. Exēpli cā

Binas quasq; lineas simul incedentes post hac cōiugatas appellabimus, ne verborum ambagibus longi simus.

Pennam eliges pellucidam & duram mediocriter. Pellucidam inquā, nam si albis sit obscurata maculis debitę fissioni inobedietior erit. Mediocris autem dirici ei, quod mollior plus iusto, durior haud satis vt plurimum atrameti prebeat quanq; & aliogui molesta.

Hanc dum paras studiosè primu cura vt fissio cum diametro calami cōueniat, quod in medio ipsius dorso cōmodissimè ef-

feceris. Deinde vt teperatę sit
gracilitatis rostrũ, quo sensim per
hoc, quatum singulis creandis suffe-
cerit literis, atramentũ fluat.
Contractum enim atq; amplũ plus
æquo alimeti literis mittit, tenel-
lum verò & longius minus.
Postea vt extremã cuspidem ea
parte modicè altius reseces, qua te
scribente calamus prominet, quip-
pe vt resectionis huius linea, dum
calamus officiũ prębet, tota in pa-
pyri planiciem cadat. Denig;
vt eadem hęc medio sui
sectionem prius
fac tam admittat.
Exempli causa

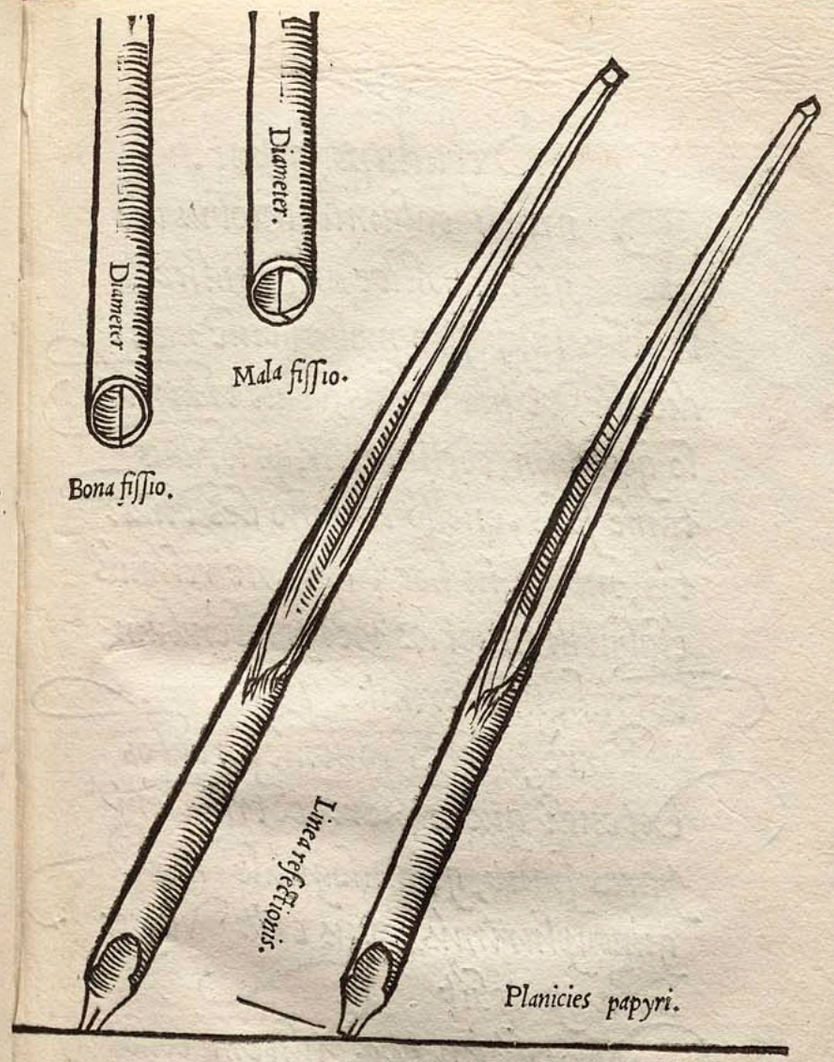

Bona cuspidis resectio.

Extremæ aciei mala abscissio, fissio item per inequalia resectionis lineã diuidit.

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Secundum caput.

Paratũ calamũ duobus digitis, pollice atq; indice tenebis supposito molliuscule medio, sic vt his tribus, velut triagulo quodam, cõcludatur, prioribus tamẽ solis tenẽdo calamo destinatis, medio in hoc tãtũ ne reliquis elabatur, quoties iter scribendum cõtrahendi erunt.

Porrò priores conueniet rectos extendi quo maiori cõtractioni pares fiant, quandoquidẽ hac in quamplurimis opus erit vt postea patebit.

Medium atq; indicem eodẽ tramite reliqui sequũtur, sed sic vt medius annulari, annularis auriculari dimidius à tergo incubat, ita vt tota manus vnico auriculari imitatur, idq; quàm fieri poterit leuissimè, quo facilior eius in omnẽ partẽ sit motus. Annularis tamen extremũ planicie contingere necesse est.

Lacertum quoq; liberũ esto totũ adusq; cubitum, circa quẽ tanq; centrũ manus ipsa voluatur. Quinũmo ne cubito quidẽ licebit fortius tabulam cõprimere, sed suo ipsius pondere parti tabulę iniecto, parti ex humero dependente libretur.

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Atq; hęc ad manus positio=
nem spectant. Calamus aute
sic debet seruari perpetuò, vt la
tissimus eius ductus quadratu,
cuius duo latera perpendicularia
existunt, ad angulos oppositos secet.
Latissimus autē calami du=
ctus est, qui extremę cuspidis
latitudinem asseguitur. Is
autem est qui secun
dum exten
sionem
calami protrahitur.
Qui huic opponitur tenuis=
simus est latissimu ad angulos
transcurrens rectos.
Exempli causa.

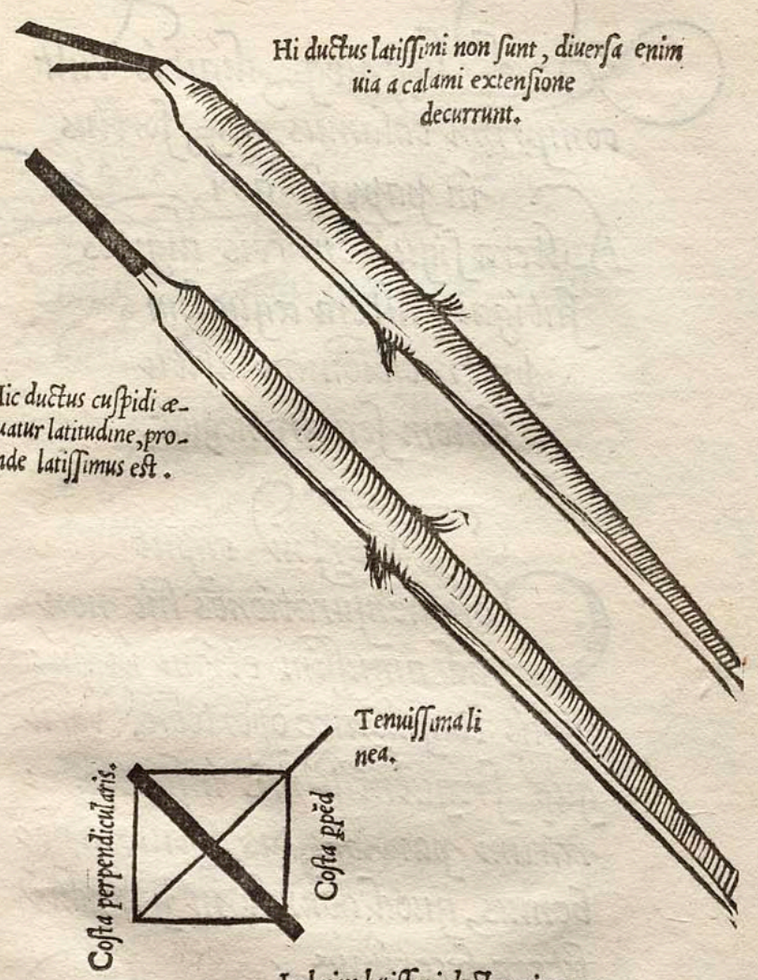

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Ad hęc neq; digitis vult comprimi calamus, neq; fortius in papyrũ agi, Altera siquidem vis digitos fatigat, altera æqualem protractionum latitudinem seruare neguit.

Tertiũ caput

Commensurationes hic non ad amussim etiam in minimis considerare oportebit, veruguę frequentissimis insunt literarum partibus, eas discutere debemus, quod abundè in y duplici litera fecerimus ✓

Sumamus igitur quadratu

a b c d. cuius duę cos tę a c. & b d. perpendiculares sint, reliquę in duodecim æquales distributę partes.

Quarta verò totius quadrati portione, quam linea e f determinat, abiecta, qui reliquus est quadrãgulus y figurę capax erit ✓

Describatur igitur linea ab angulo c ad primam diuisione lineę a b. & huic æquidistãs à secunda partitione lineę a b ad primam lineę c d. intra quas continebitur prius lineamentum descendens prædictę figurę ✓

Similiter & à nona sectione lineę a b ducatur linea ad octauam c d quę deorsum eode educatur tramite, sed quousque sequeti capite dicemus.

Huic autem æquidistans adhibeatur ab octaua particula a b lineę per septimam c d atq; hę duę posteriorem descendentium protractionem y figurę concludent.

Ducatur ante & ab angulo c ad b linea connectens priores delineationes, quam tenuissimam deinceps vocabimus, no quòd reuera sit tenuissima, sed quòd omniu literalium protractionum tenuissimę proxima.

Eximuero quę per c b angulos commeat proprium hoc sibi nomen habet.

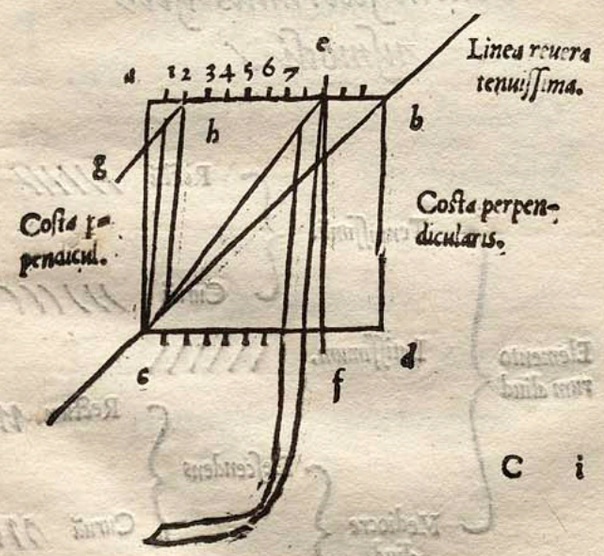

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Ab huius figure proportione omnium reliquarum comensurationes sumende sunt, sed qua ratione, breuius dilucidiusq; dicemus, si prius elementorum diuisionem fecerimus istiusmodi.

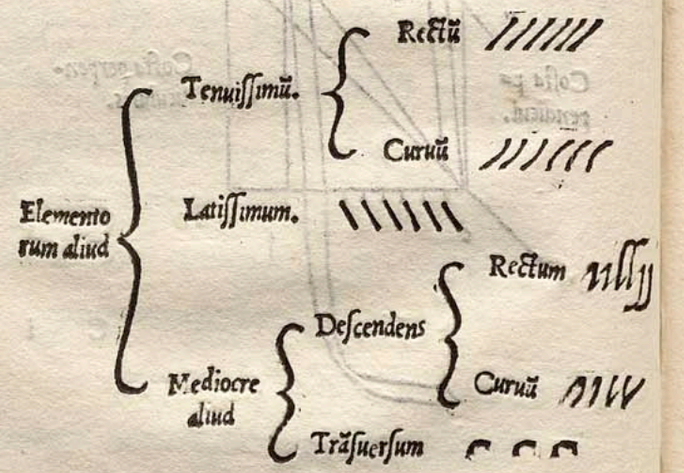

Tenuissimu hic illud est, quo subtilius in hoc scribendi genere non datur. Idq; semper eandem à perpendiculo declinationem in dextrum sequitur, quam linea vtrumq; pedem y figure copulans

Latissimũ lineamentũ reuera quidem illud est, quod secundo capite diffiniimus, sed hic illud quod tantundem à perpendiculari sinistrorsum recedit quantum tenuissima dextrorsũ.

Verbi causa

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

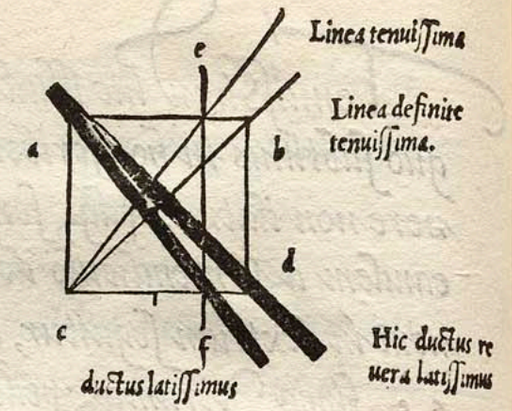

Mediocre quod inter latissimũ tenuissimumq; media ferè incedit via, quale est hoc --- transuersum, quale item y figure vterque pes.

Reliquas lineametorum descriptiones satis arbitramur obuias per exempla diuisionibus apposita, quorũ tamen natura mox idicabimus

Dictorum autẽ elementorum quędam fiunt contractione digitorum, hoc est deorsum, vt mediocria descendentia latissima, Alia extensione, hoc est sursum, vt tenuissima. Alia fixę manus tralatione, vt mediocria transuersa, pręterea q; varię protractiones quarum in maiusculis vsus erit.

¶ Nunc regulas aliquot generales accipe.

Prima regula.

Omniũ tenuissimarum protractiõũ eadem sit à perpendiculari inclinatio, sic.

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Harum aute quę curuę sut eidem inclinationi secundum fines respondeant Ventre Vel sursum Vel deorsum remisso, sic.

Quę Vero frontem calcémue literarum occupant nullius conscię nexus duabus tertijs sint reliquis breuiores, qualem depinximus in ij figura c h lineam

Peccantes in hanc legem.

Secunda

Mediocria descendentia æqualiter omnia à perpendiculo recedant in dextrum, pariaque sint logitudine, quę se coniugatarum interuallo continent.

Reliquarũ, quę sursum caput attollunt duplę sint, similiter quę deorsum caudas submittut, & quę Vtrinq; excedunt triplę, ea tamẽ lege, Vt quę extra coniugatas sursum feruntur particulę his quę deorsum ab ijsdem suspenduntur longitudine sint æquales, hoc modo.

Peccantes in hanc regulam.

Illarum verò quę curuę sunt fines in recta similiter inclinata consistant medio vel hac vel

illac in sinu abeunte, sic.

Sinus autem vt modicus sit, dimidiũ lineę perpendiculare facito; in his iii sursum, in illis vvvv deorsum.

Ediuerso in his peccatur.

Nimium inclinantur.

Non inclinantur.

Sinus hic iusto maior, neq; enim perpendiculare est dimidium lineæ.

Tertia

Quanta est latitudo y figurę, tanta sit omniũ corporum, quę intra conuugatas coercentur. Excipitur m cui elementum superest æque à proximo, atq; hic à tertio distans. Fit s, i l s quòd simplices sint lineę, f quòd transuersa illa dextrorsum à mediocri descendente eandem longitudinem non assequitur, nisi cum in i l vel v procurrit, proximè tamen accedit.

Quarta

Quę in y est distantia mediocrium descendentiũ, eadem sit literarum omnium à seinuicem. Ab his tamẽ c e f g r t & v ad proximè sequentem dimidio minor. Veruntamẽ à mediocri descendente ipsius f ad i l aut v æqualis, tranuersa enim

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

prioris in pos terioris frontem progreditur.

Habes quæ ad præcipuarum partiũ symmetriam spectant, si quæ desideras præter hæc minutila, sequenti capite manifesta fient.

Quartum caput.

Omnes ferè literę ex his inter se coeuntibus elementis fiũt c l j i v, quorum naturam partim explicuimus, partim nunc accipe.

c & l à mediocri transuersa incipiũt, quę ordine retrogrado fit, in c quidem secundum superiorem coniugatarũ linearum, in l tanto altiore quanto coniugatę dissidet spatio

Hanc caue altero cadente fine protraxeris, sic - - - - sed æquilibrem, sic - - -, huic arcum adde non longum, vt sed breuissimum, sic - - - - - - Iamq; deinceps adde mediocre descendentem, eamq; rectissima, sic - - - - l l & infima parte ascendat particula tenuissimę & rectę, sic.

c c c l l l.

Contrario ordine fit j, quod i ducendo formam prębet, sed illud longius transuersum habet in calce lineamentum, hoc intra coniugatarum septa se cotrahens e c

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

ima parte in tenuissima resle:
ctitur.

Seguentiũ duorum conditio:
nes aperuimus, hoc dempto quòd
tenuissima linea prius auspice:
tur posterius absoluat.

Omniũ autem hęc quatuor
c i i i tota coniugatis interci:
piuntur, cæterorum l sursum
j deorsum erumpit, hæcq; à su:
periore coniugatarum, illa ab
inferiore proficiscitur.

At verò anguli qui mediocris
tenuissimęq; concursu fiunt acu:
ti quidem sint, sed ne nimiũ
extenuentur huic artifi
cio se accomodatib

in limine circuli pici enclum est,
quod fiet si non ab extremo co
missionis angulo confluxę lineę
mox diffluant. Quamobrem
conueniet rectas lineas ad extre
mũ vsq; rectissimas reddere

Nam ecce malas commissuras.

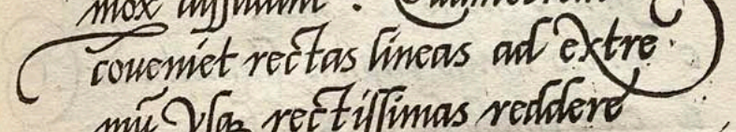

Ceruitamẽ j apicem extenuet
in p litera, cui hoc ipsum nõnihil
vltra superiorem coniugatã exur
gens placebit, sic

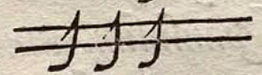

Nunc tandem regulas
aliquot generales
accipe.

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

a ex c & ı hoc ordine c o a a.

b ex l & ı sic l l b, vel b
ex l, & ı sic, l l b b, sed
priore modo certius.

c initio huius capitis figurata est.

d ex c clauso sic o & l hoc ordine
o o o d, ab o autē in sequentis
elementi caput transferendus
est calamus tenuissimi ductus
via, sic o o o d, quo certior
fiat per huius o rostrū
descensus.

e ex ı sed paululum imuariato,
tenuissima enim linea non à
perpendiculari debet egredi, sed
à breuissima latissimi ductus par
ticula tali. ⌣, quę mediocri

curuę ac descendenti pedis vice
adijcitur, sic ı ı, deinde traducto
calamo nonnihil intra superiore
finem fiat arcus breuissimus in
superiore coniugatarum, sic c c, de
inceps eodem tramite caput tale,
quale in c est, sed despiciens
moderatè, sic, c c Postremo sim:
strorsum claudatur linea tenui ad
medū primę partis neutiqꝫ desce
dente, sic c e e e

f. ex l & ȷ continuatis &
hoc ordine l ſ. f. Transuersa
hęc superiorem coniugatam oc:
cupans modico interstitio
dorsum literę in capite ductuis
posite penetret, sitq; ūtium

tenuissimu, finis paulo corpulen
tior sic - -. Dextrorsum pin
gitur.

g̣ ex g adiuta pedi circumduc tio
ne quę in tenuissimā proximò
ad inferiorem ventris apicem
finitur, sic, g g.

Cauendum interim ne inęquali
tas aliqua committatur,
qualis hic g g g.

g̈ ex o & s, sed pede deinceps
in tenuissimam vsque circū
ducto, non aliter quàm in g
sic ꝰ c o o g̈.

Tertio in superiore conjugata
rum ab occipiti - - - propensus
r literæ nasus egreditur sic g.

ḥ ex l r & ʒ, hac serie
l l l h h
inter elementa descriptum.

ḳ ex l r & v latissimo ductu,
sic l l k ḳ

ḷ ex elementorum proportione
nota.

ṃ ex r r r v sic, r r n r m.

ṇ ex r r v eadem ratione r r n

o̤ ex v primo lineamento e præ
scripti, eodemq; inuerso sic r,
cuius eadem est cum altero
depingendi ratio, sed ordo inuer
sus Fit igitur hoc modo.

ꝰ v c o ꝰ o o o

Porro compositum, si debitam
partiū positionem seruaueris

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

Sic se habebit, vt summus eius
vertex imumq; corporis medio
cri descendenti pares inclinati
one sint, sic l ϕ ϕ ϕ
p̄ ex ſ & c inuerso sic ɔ, hoc
modo ſ. ſ ſ ſ . Eadem
est autem ɔ & ſ
pingendi norma, nisi
quòd hoc coniugatas
excedat, illud non.
ḡ ex o & ſ, sic c o o g
r. ex ı r sic ı r Verum tenuis
sime summus apex dextrorsum
in mediocrem transuersam
eamq; breuissimam flecta
tur talem - - -, ne
q̄ figure latitudinē excedat li:

tera, sic r r r.
ſ. quemadmodum f preter tras
uersam
ſ̣ finale serpentinu cognomine ex
duobus constat semicirculis his,
c ɔ, quorum prior à tenuissima
incipiens in latissima desinit linea,
posterior à crassissima rursum
in crassissimam circumducitur
ille minor vtrogq; fine
mediocris &
descendentis ele
menti sectetur inclinationem,
hac forma, ϕ ϕ c, hic
extimo fine cum illius dorso ide
faciat, sic ꝑ ꝑ ſ.
Connectio preterea horu

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

circulorũ nullam admittat
inæqualitatem sic S S S,
sed iuxta latissimę protrac ti
onis decursum serpens ex contra
rijs formetur circulorum amba
gibus, sic S S, ita vt nulla
totius literę portiun
cula rec ta
inueniatur, quemadmodu hic,
S S S. Coniuga
tas non excedat
t ex / & l mediocri descende
te & recta, hoc ordine / 1 t
Postea dextrorsum educitur
– – – grossior fine ꝗ initio
sic / 1 t t t
at verò / l & – in idem

punc tu superiorũ coniugata:
rum coire necesse est.

Nam ecce indecoram separatio::em.

t t t t t

q̃ quę soli dictionũ capiti seruit à
tenuissima dextrorsum ambiens
arcum in crassissimã vsq; linea
ducit, à qua cum latiore circui
tu in medium coniugatarũ delapsa
fuerit perpendiculum sequens in:
ferior em subit coniugatam, vnde
exurgens tenuem quidem
rectam sed
erectiorem
tenuissima,
velut a ter
tia c d

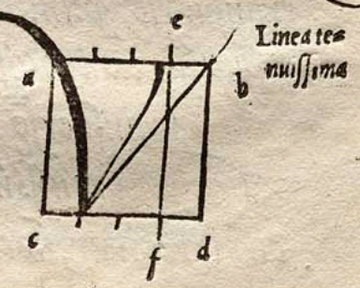

sec tione ad nonam l lineę
proijcit, proximáq; iam superiori
coniugatę recta sursum in octa
uũ segmentũ fertur, quò latiusculo
fine promptius sui iudicium
faciat.

u ex ı ı, sic ıı u u, atq; hęc
sola dictionum medijs inseritur.

x ex ı non latissimo ductu sed
æquè à latißimo recedente atq;
tenuis in ı à tenuißima,
ex ı tenuißima, cuius pes ex
transuersę puncto in tenuißima,
caputq; ex tenuissima usque in
transuersę initium
breuißimè
circuducitur, hoc ordine, ı ı x x

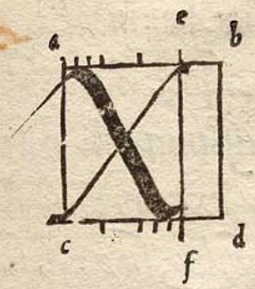

Danda verò
est opera ut
tenuißima
crassam illam
secet mediam,
quod hic non fit x x x x.
Deinde ut per sinistros fines du
cta linea, nec non & per
dextros mediocris descendentis &
rectę inclinationem habeat sic,
ꝗ ꝗ x x
Longitudo literę coniugatarũ distan
tię, sit æqualis
y eius ı prima portio post tenuis
simę particulam talis sit, qualis
prior in ı à superiore coniugata
deorsum, sed hęc inferiorem con=

iugata modico fine permeat.
Huic paruo à capite interstitio adhereat tenuissima in altiorem coniugatam excurrens, à qua longissimo ambitu, hoc est linea fere recta, submissum prioris terminũ perlabitur linea principio mediocris, medio tenuissima, fineq; iam pedetentim sinuosior facta mediocris transuersa, sic ı r y y y z ex ~ ~ transuersis conficitur lineamentis & / tenuissima horum copula contractis digitis expressa. Transuersa autem illa binis constant curuaturis æqualibus, prioribus inferne, posterioribus superne cocauitatem admittentibus, hoc ordine,

~ ~ 7 z z z z

Inclinatio huius talis sit quale x literę tribuimus, cui & hęc longitudine par est

Pũcta integris literis apposita significant quot quæque protractionibus fiat. In compositione autem ubi singulæ protractiões absoluuntur, singula puncta adiecimus.

In universum igitur literę omnes æqualiter antrorsum promineant Porro has b d h k l p q in has cõmutare licebit b d h k l p q, sed misceri hęc duo genera nolunt Hę

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

ite g k v x y & z multa
varietate gaudent vt partim
toto libello conspicis & partim
explicabimus vbi ad maiusculas
ventum erit

Mediocris autē linea contra
naturā, quotiescūq; opus erit
(vt in f & t) extenuabitur
calamo papyrum mol:
lissimè contingēte,
qui vbi liberius se huic comise:
rit naturę debitum
reddet.

Quintum caput

Combinationes literarum
prēter ornatum, in scri
bendo quoq; celeritatem ita
suppetit vt nihil æquè, solis
etenim ijs inanes pennę traie
ctus euitabiles sunt; quos tamē
non sine temporis dispendio fi:
gurarum ordinisq; necessitas se
pe requirit.

Harum alia est pura cum
integrę literę integris per seip:
sas coherent, vt animal

Alia impura, cum vel pars
literę substantialis obscuratur,
aut à natiua protractione se
ducitur, vel prēter figuras
aphonum aliquid adijcitur.
vt e t.

¶ Priori hanc accipe regulam.

Omnes literę, quas ab inferiore

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

conugatarũ surgens tenuissima
perficit, eadem recta procurre
te sequentibus proximè iunge
dę sunt, vnica c dempta, vt
an na ue lo.

Itaq; e c & t sequentium uincula respuunt, tametsi
pece in tenuissimam exurgant.

Quamdiu autem non sequitur
- - transuersa, coherentes li
terę vnica protractione fiunt
omnes, sic, immunis, nunc e
At cum transuersa sequitur
officio vacans traducendus est
calamus, quare tum con
tinuata lineamento
rũ deductio
interrumpitur, neq; emi tenuissi

ma precedentis cuiusslibet literę
cum - transuersę initio cõmuni
cat. Proinde quoties sequetur -
producta precedentis tenuissima
paululum vltra medii cõ
iugatarum locum
transfer in superiorem conu=
gatam calamũ, tanta
intercapedine à te=
nuissimę huius
fine, quanta est latitudo y fi
gurę, sic n n- nc nc nc
At quoties sequetur ll simili
ter quidem se habeat tenuissima
sed calami traductio
sit eadem quam
m d. litera communis trahi

Alterius cobinationis sunt & st
st et st st sp sp ß
& æ ae æ, quarum plures
ex literarum figuratione
facillimam compositione
habent.

In et st sp connectens
linea consideranda est.
Hæc ab extremo
c aut s rostro leuorsum molliter
circumlata in transuersam pro
dit lineam, eamq; rectam, quę
dextro fine vel recta vel sursũ
recurua constanter in
p aut t literę prius
elemętum descędat.
Hoc idem vinculum, si liscium
cuspis, qua in trasuersum pergit
longius abeat, ac tum sursum bre
uissimè reductum circularem ar
cum in superiorem coniu:
gatam demittat tale,
quem mediocris ac descendentis
linee initiũ terminet sic

Restat & cuius formatio talis
est In superiore coniugata
pingito retrogrado ordine e literæ
caput, queq; seguitur cir
cumductio nusquàm
à circulari figura recedat, vsq;
dum in tenuissimã, vel in tenui
orem ipsius v lineam de
ducta fuerit, sic

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

, incepta dehinc via pro
currat quousq; lubebit, ac summo
cacumini vinculum illud, quo et
coheret medio sui incumbat sic

Postremo figurę caput claudatur
tenuissima tali sursum educta
sic et et.

Sed loco huius frequentissimus
simul & pulcherrimus est vsus
illius figurę &, cuius compo
nendi est ordo talis
, vel
, vel
, vel

Huius autem illa pars ut
rotundissima sit quousq; in tenuis-

ima diuerterat in primis erute
dum est. Dehinc illa cum
tantisper circulum efficiat
dum in crassissima conuer
sa fuerit. Itaq;
totus figurę venter, nempe hic
&, nusq; à rotunditate recedat,
preterq; vbi crassissima tenuis
simaq; lineę se mutuo intersecat.
Similiter et caput sit rotun
dissimum sic imminens
ventri, vt per vtrinsq; centru
ducta linea perpendicu
laris inuenatur

Amat autem & hec diuerso vt
plurimum vestiri habitu
qualis hoc libello frequens patet.

GERARDUS MERCATOR Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

¶ Sextum Caput.

Capitales literæ minoribus singulæ singulis commensuratione respondent, ut qui minores idem & maiores proportionatas reddere norit, eadem quoq; propensio in dextrum est, uel (si lubet) status perpendicularis. M tamen suæ cognomini m latitudine haud quaq; accedit, sed quadrato minor paulo reliquis panditur latius. Parantur autem singulæ hoc ordine.

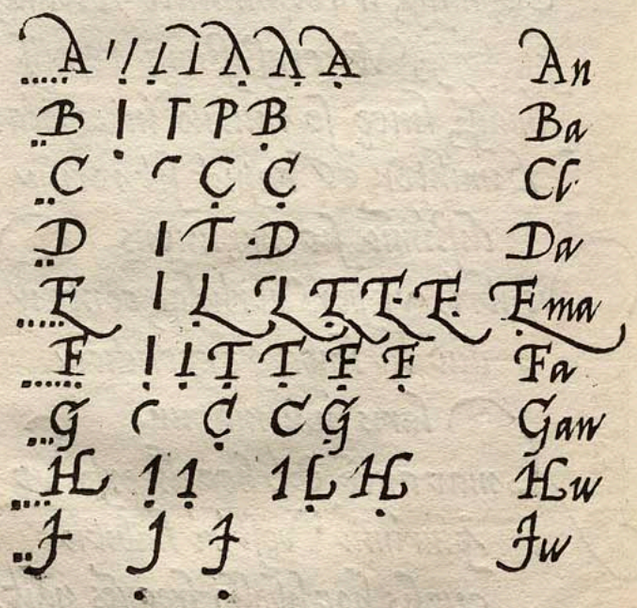

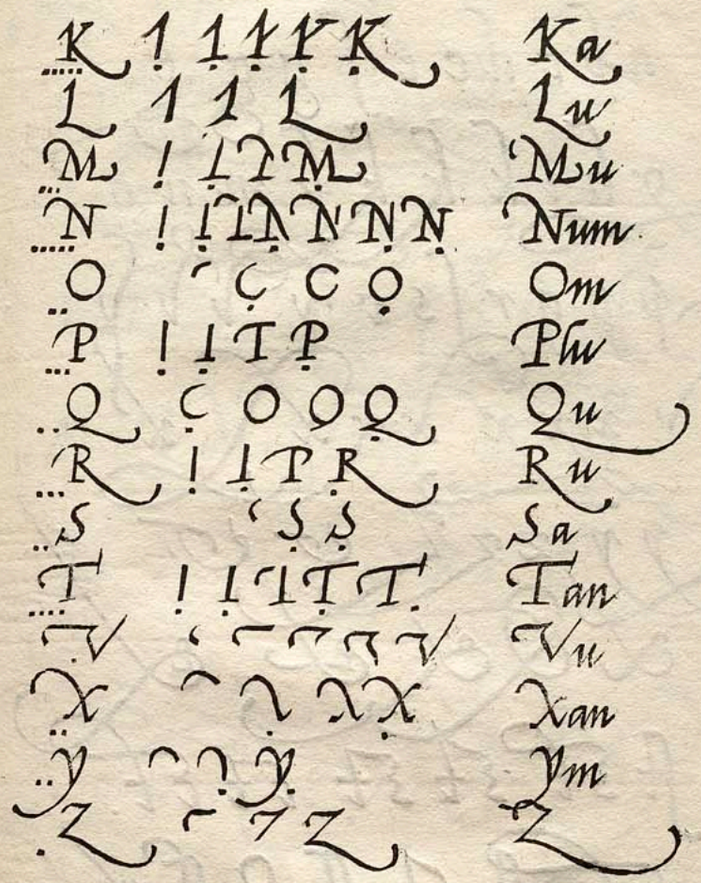

Harum autem figurarum, quæ extra corporis molem se proteruius effundunt ultra cæteras uaria subinde affectant prodire forma, quod idem & minores aliquot literas facere diximus, qua in re suffecerit tum libellum totũ, tũ alphabeta sequẽtia loco exemplaris proponere.

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

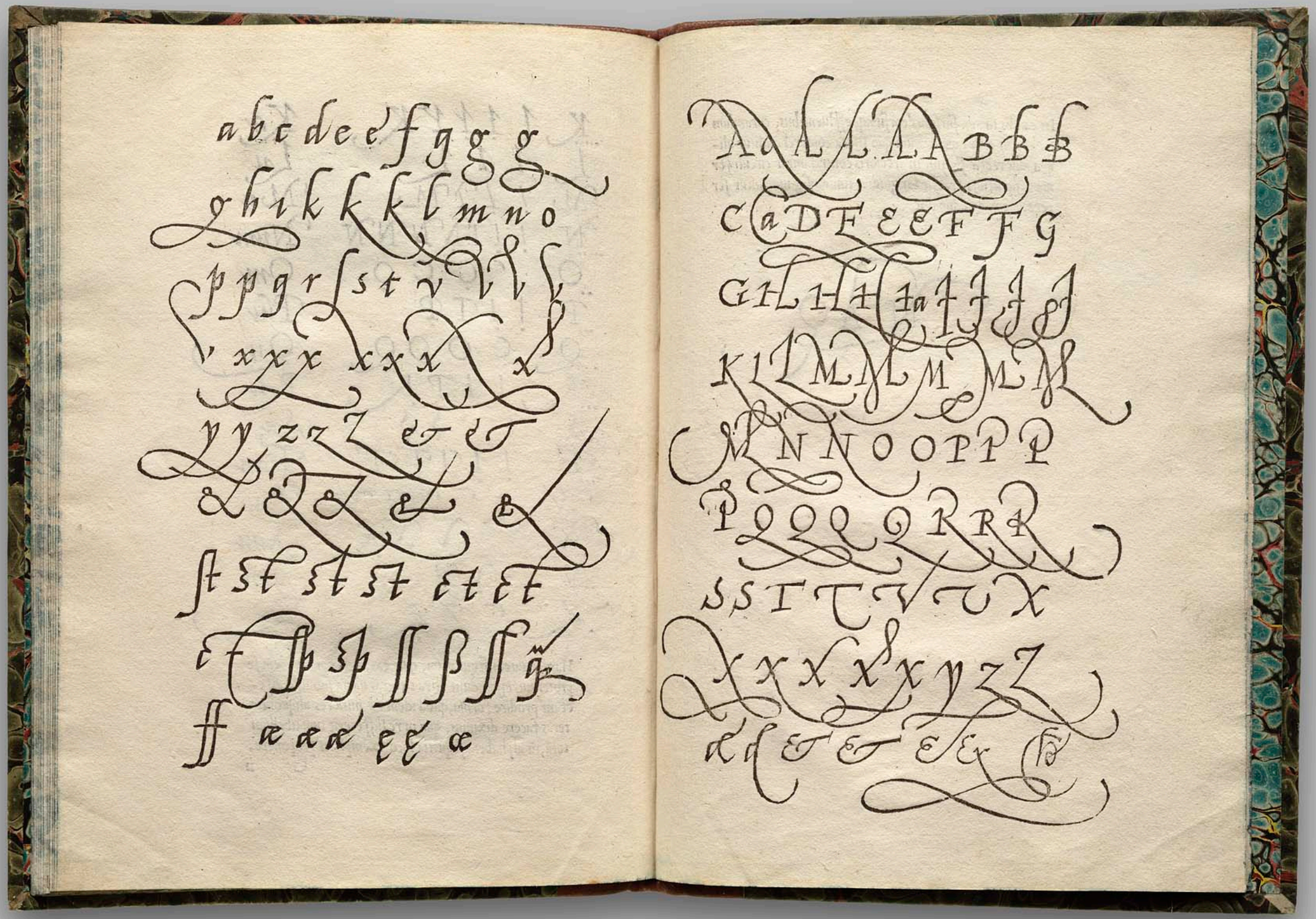

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo

In caudis tamen ſurſum deorſumq; effluentibus, curandum eſt hoc, ut extra quadratum quo litera comprehenditur aliquandiu rectæ ſenſim in arctioris contrahantur circuli formam, ne ueluti fractæ languidius timidiusq; uideantur ſerpere, quemadmodum l.ic.

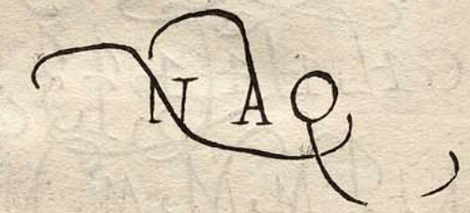

GMa 8.16.65

Mercator, Gerardus

Z43
.A3M5
1540
Rosenwald
Coll.

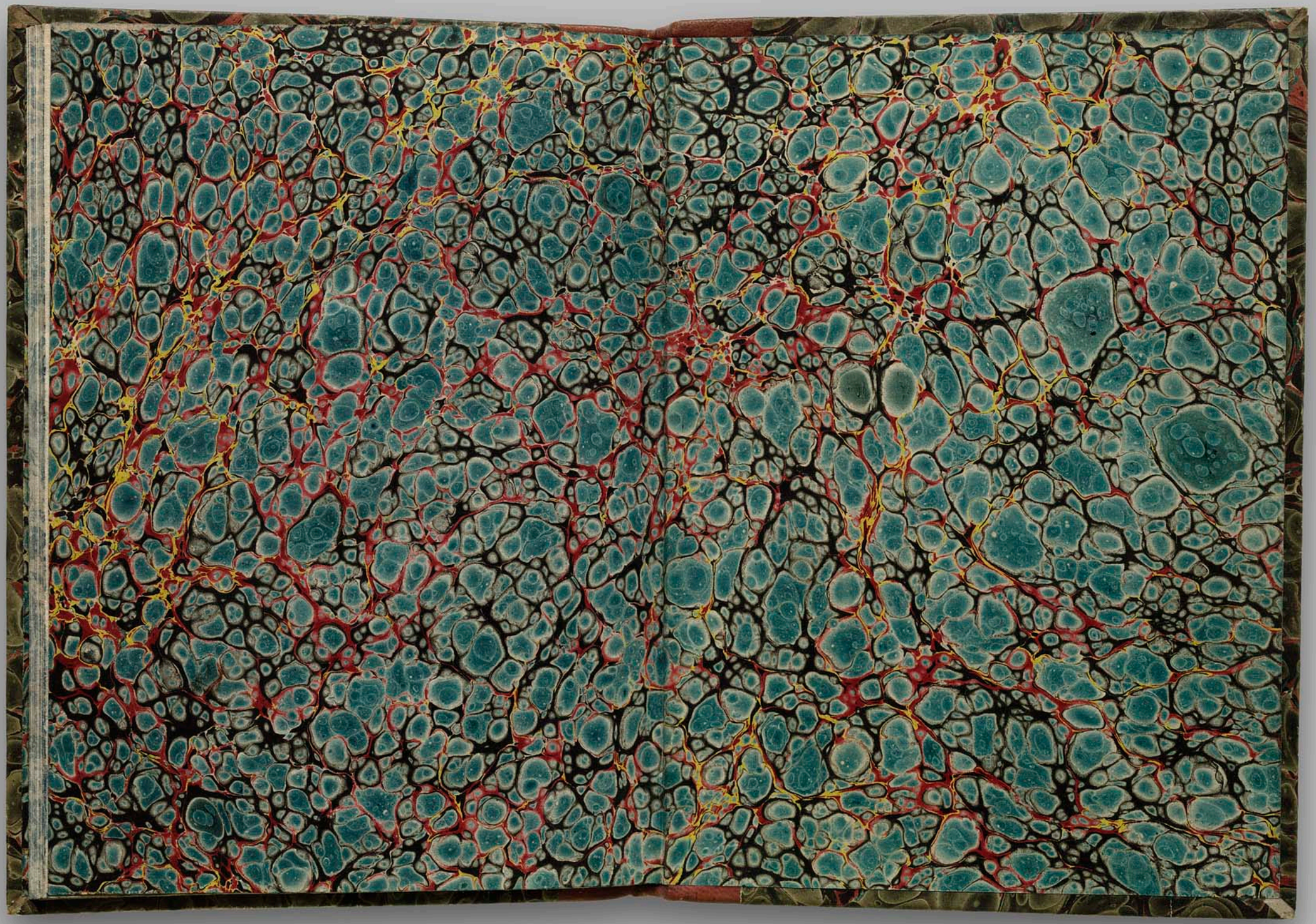

GERARDUS MERCATOR *Literarum Latinarum, quas Italicas Cursoriasque Vocat, Scribendarum Ratio* LOUVAIN, 1540 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo